

prof. dr. TEODOR ARDELEAN – UN DAR AL DIVINITĂȚII

„HOMO DOCTUS IN SE SEMPER DIVITIAS HABET”

Există în viața fiecăruia dintre noi momente, când întâlnim oameni, care prin Harul și Darul cu care au fost binecuvântați de Atotputernicul Dumnezeu, își pun amprenta asupra ta, a devenirii tale, chiar îți schimbă viața.

Un astfel de OM mi-a dăruit mie Divinitatea în noiembrie 1979, când eram studentă în anul doi, la Facultatea de Învățământ Pedagogic din Baia Mare – specializarea limba română-limba franceză și președinta Centrului universitar, prin profesorul Teodor Ardelean, care ocupa, din acel moment, funcția de director al Clubului Studențesc de la Institutul de Învățământ Superior Baia Mare.

Revăd cu ochii minții acea zi, la Decanat, Domnul prof. univ. dr. Gherghe POP – Decanul Facultății, ni l-a prezentat pe noul Director educativ, profesorul de filozofie Teodor Ardelean, precizându-ne că, pe lângă multe calități pe care le are și îl recomandă pentru această funcție, Domnul Ardelean este, și Câștigătorul a trei etape ale concursului național al TVR, „Cel mai bun ... continuă”, având un renume deosebit ca reprezentant al județului Sălaj.

Domnul Teodor Ardelean avea 28 de ani, era un tânăr frumos cu părul negru și creț, cu o statură impunătoare, distinsă, cu un surâs întotdeauna pe față, chiar și când era foarte serios, cu o lumină și o licărire în ochi, cu o sclipire aparte, unică. Avea un discurs elevat și elegant, era hotărât, cu multă inițiativă, dornic să își pună în practică vastele cunoștințe și să „mute munții” în ceea ce privește activitatea culturală și educativă a studenților băimăreni. Acest lucru de fapt s-a și întâmplat, deoarece în perioada cât a ctitorit această activitate, între anii 1979-1985, Centrul Universitar Baia Mare a câștigat cele mai multe premii întâi la Festivalul Artei și Creației Studențești, la nivel național, surclasând centre universitare mari și cu tradiție. Fiind un OM DE VALOARE, a adus alături de el, maeștri precum Gavril Ghiur, Valeriu Buciu și cu susținerea cunoscutului folclorist, lector univ. dr. Ioan Chișter, care au dat strălucire Ansamblului folcloric studențesc băimărean, asigurându-i, inclusiv costume populare autentice. Formația umoristică „Satyricon” – al cărei fondator (1981), autor al textelor, instructor și regizor era directorul Teodor Ardelean, s-a bucurat de un imens prestigiu național.

Revista studențească „Nord”, în noua ediție, l-a avut ca redactor-șef, tot pe acest neobosit Director de club și a cunoscut o înnoire, ca și format, conținut și materiale publicate, inițiative fără precedent, mult prețuite, atât de studenți, cât și de cadrele didactice universitare.

Colaborarea mea, în calitate de reprezentată a studenților, cu OMUL de CULTURĂ TEODOR ARDELEAN, avându-l amândoi, ca MODEL, MENTOR, pe renumitul prof. univ. dr. Gherghe POP, decan, prorector, rector al institutului, s-a desfășurat pe o multitudine de planuri, într-o paletă vastă de activități. De fiecare dată, eram fascinată de intuiția sa, de viziunea și perspectiva în care vedea lucrurile, de capacitatea sa organizatorică, de disponibilitatea și dorința de a face lucrurile la cele mai înalte cote de calitate, „EXCELENT”, de a fi întotdeauna acolo unde era nevoie de prezența sa. Cu toții eram conștienți cât de mult conta părerea unei personalități de talia și de complexitatea Sa. Îi datorez enorm de mult, pentru tot ceea ce am învățat în acei ani de la Tedi și pentru ceea ce a urmat apoi în devenirea mea ca dascăl, ca om al școlii, al comunității.

Eu și soțul meu Lucian am fost beneficiarii direcți ai „tumultului efervescent”, bine articulat și ancorat în mediul academic de excepție al institutului băimărean din acei ani, de care a dat dovadă prof. Tedi Ardelean, atunci, când puțini îndrăzneau și erau aleși să gândească și să înfăptuiască lucruri absolut noi, în premieră.

Cu mari emoții, cu responsabilitate și deosebită onoare, am primit invitația de a scrie despre OMUL și PERSONALITATEA DOMNULUI prof. dr. TEODOR ARDELEAN, gândindu-mă câți alți maeștri ai condeiului au scris și vor scrie, dar mi-a dat curaj faptul, că eu îl cunosc de mai bine de patruzeci și doi de ani și am avut ȘANSA PROVIDENȚIALĂ de a petrece momente speciale, de neegalat împreună cu Tedi. Voi scrie așa cum îmi dictează sufletul și inima, deoarece sunt experiențe singulare, ce vor pune în lumină trăsături și frumuseți ale caracterului său, care mi-au și ne-au fost nouă dăruite.

Un OM ca și Teodor Ardelean se naște o dată la o mie de ani, înzestrat cu atribute, valori cu totul aparte, care citea la trei ani, iar în clasa a VII-a „devorase” trei biblioteci din acel colț de rai, MIRȘID, încărcat de istorie, unde a văzut lumina zilei într-o familie de oameni harnici și gospodari, onești, care și-au crescut odorul cu trudă, în credință și dragoste de Dumnezeu, de semeni, învățându-l că „Nimic fără Dumnezeu!”. Mi-aș îngădui să-i parafrazez pe contemporanii străbunicului meu, „George Pop de Băsești” care-l considerau „un trimis al Providenței” pe Bătrânul Nației, că și noi, cei contemporani cu prof. dr. Teodor Ardelean, credem, știm, simțim că este „un trimis al DIVINITĂȚII”, merit să-l împlinească Voia Sa, să înfăptuiască lucruri monumentale, chiar sacre, le putem spune, cum nimeni altul nu a făcut-o: a ctitorit, „O altfel de Catedrală a cărții, a spiritului, a culturii” în municipiul Baia Mare. După propria mărturie, „Biblioteca Județeană Petre Dulfu e cea mai mare, cea mai frumoasă, cea mai modernă și cea mai europeană bibliotecă publică din România...eu am văzut biblioteci în 50 de țări ale lumii, dar tot zic că a noastră e cea mai frumoasă!” „Casa Sa de Suflet”, prin MENTORUL său, a oferit hrană spirituală pentru alte ctitorii din cele patru zări ale lumii, unde Teodor, ca un apostol, a mers să le dăruiască „lumină din lumină” românilor de pretutindeni, pe cei mai buni prieteni ai săi – CĂRȚILE și <<„Revista - instituție” „Familia română”>>.

Nicio altă instituție din Maramureș și poate sunt puține în țară, nu au oferit confort spiritual, spații de manifestare, de dezbateri, de lansări de carte unor mari personalități ale vieții culturale și științifice, din țară și peste hotare, academicieni ca și biblioteca al cărui Suflet este prof. dr. Teodor Ardelean. Verbul său, eleganța și rafinamentul lingvistic, claritatea și precizia exprimării dau, la fiecare ocazie, o ținută academică și, de aceea, am crezut cu ardoare întotdeauna că OMUL și SCRITORUL TEODOR ARDELEAN merită să dețină funcția de PREȘEDINTE AL ACADEMIEI ROMÂNE!

Nimeni nu-l poate concura în ceea ce își propune, nimeni nu a reușit ceea ce a reușit Tedi ca publicist, scriitor, om politic, manager! Dintre toate demnitățile posibile, Tedi o are pe cea mai importantă: „DEMNITATEA DE OM”. UN OM ÎNTRE OAMENI, UN OM PENTRU OAMENI! Un ROMÂN și un PATRIOT ADEVĂRAT, prin al cărui vene curge sânge nobil, înnobilit de dragostea sa față de părinți, de familie, de prieteni, de neam, de țara, de tot ceea ce este autentic românesc, de dragostea de a se jertfi aici, în Maramureș „țară veche”, „cu oameni fără pereche”, în Parlamentul României – unde, în calitate de senator, a reprezentat cu cinste, cu determinare, hotărât și energic, pe cei mulți, al căror păs constituia însăși existența sa sau ca ambasador al culturii și civilizației poporului român, în toate țările, unde l-a învrednicit Tatăl Ceresc să ajungă! Cine nu ar vrea să fie ca și prof. dr. Teodor Ardelean? Un OM ÎMPLINIT din toate punctele de vedere, atât profesional cât și familial, având o familie frumoasă, cu o soție minunată – DOAMNA SILVIA, cu doi copii vrednici, realizați și asezați, și ei la casele lor HORAȚIU-LAVINIU și RALUCA-DANA, iar nepoții ALEXANDRU și DAVID-TUDOR, i-au adus „cununa binecuvântării patriarhale”, aceea „de a ține în brațe pe copilul copilului tău”. Un filosof, care sunt sigură, că în cugetarea sa înțeleaptă știe, că cei pe care și i-a ales ca MODEL, în diferite momente ale vieții și pe etape de manifestare specifice: **Simion Bărnuțiu** – ca retor, pe marele tribun **George Pop**

de Băsești – ca model de patriot și om politic, pe scriitorul **Petre Dulfu** – ca model de intelectual, de bibliotecar, pe prof. univ. dr. **Ghergh POP** – ca model de OM, de manager, supranumit atât de frumos de către Tedi, „Patriarhul tinereții mele”, care i-a fost și conducător al ilustrei sale teze de doctorat, îl privesc cu seninătate și cu mulțumire din spațiul lor celest, admirându-l pe cel Ales și Dăruit de Dumnezeu, **TEDI**, cu toate calitățile și virtuțile spre care au năzuit și ei.

Suita de activități organizate la cele mai înalte cote de exigență, la Biblioteca Județeană „Petre Dulfu”, în anul Centenarului Marii Uniri, sub patronajul prof. dr. Teodor Ardelean și care au culminat cu editarea și lansarea volumului omagial „100 DE ANI DE LA MAREA UNIRE 100 DE PERSONALITĂȚI MARAMUREȘENE CARE AU FĂCUT ISTORIE” au demonstrat, încă o dată, cu prisosință, că a fost o INIȚIATIVĂ UNICĂ la nivel național și asta datorită viziunii și misiunii, haruri, ale lui Teodor Ardelean! **MULT A PRIMIT, MULT A DAT!**

Am convingerea că la 100 de ani de la lansarea acestei magistrale opere, la editarea unui nou volum, prima personalitate prezentată, care a făcut istorie în Maramureș și nu numai, va fi prof. dr. **TEODOR ARDELEAN!**

Pentru tot ceea ce **ÎNSEAMNĂ OMUL ȘI PERSONALITATEA** prof. dr. **TEODOR ARDELEAN**, cred că o instituție importantă de cultură, un bulevard, o stradă din municipiul Baia Mare, ar trebui să poarte numele său, amintindu-ne astfel, permanent, de cel care mereu și-a dorit și a reușit „să fie primul” în toate, nu din orgoliu („laudă”), ci pentru „a oferi un exemplu” de care trebuie să ținem cont, contemporanii și generațiile următoare.

GRATITUDINE

Eu și Lucian, cu familia mea și cu „Marea Familie a Liceelor George Pop de Băsești”, îi purtăm aleasă recunoștință pentru **PRIETENIA, NOBLEȚEA, GENEROZITATEA ȘI MODELUL** pe care ni l-a oferit, pentru că și-a oferit disponibilitatea și energia creatoare de a ne fi **MENTOR**, de a ne fi **APROAPE** în **MOMENTE EXISTENȚIALE** ale devenirii noastre!

La 9 septembrie 2013, atunci când s-a inaugurat și s-a sfințit noua clădire a Liceului Teoretic „George Pop de Băsești” Ulmeni, a fost alături de noi, acceptând (după o lungă și meticuloasă documentare la fața locului) să aibă cea mai de suflet, dar dificilă misiune, aceea de **MODERATOR** al activității, unde prin expresiile latinești folosite ca ingrediente academice în discursul său savant, prin tonul dat întregii acțiuni, a făcut ca momentul să fie și să rămână memorabil sub egida sintagmei „**Și eu am fost la Ulmeni!**”

Liceul Teoretic „George Pop de Băsești” Ulmeni a fost prima instituție din județ, care a avut șansa istorică, de a fi aleasă de prof. dr. Teodor Ardelean, unde, în prezența unui numeros public, să fie prezentat volumul omagial „100 DE ANI DE LA MAREA UNIRE 100 DE PERSONALITĂȚI MARAMUREȘENE CARE AU FĂCUT ISTORIE”, după ce a fost lansat la „**CTITORIA SA**”.

Prezența Domniei Sale de nenumărate ori la Ulmeni, cu donații consistente de cărți pentru biblioteca liceului cât și cu îndemnul, adresat de fiecare dată elevilor, potrivit dictonului citat „**Omul învățat are întotdeauna averea cu el!**” ne făcea să ne simțim importanți și onorați, să trăim cu tărie momentul.

Pelerinajele (în Țările Nordice, la Vatican și în alte multe țări europene), unde am fost împreună cu Domnul Teodor Ardelean și cu Distinsa Sa Soție, **DOAMNA SILVIA**, au fost ocazii unice, în care am beneficiat de erudiția și cunoașterea spirituală a lui Tedi și pe parcursul cărora, ne-a răsfățat

cu prietenie, cu bunătate, cu omenie, cu un fin umor și cu vorbe de duh din preaplinul Sufletului său, picurându-ne din darurile sale, în întreaga noastră ființă, stări și trăiri, pe care nu le-am mai simțit niciodată în prezența altcuiva. Cu adevărat Teodor Ardelean este UNIC și dovedește, indiferent de situație, că „Omul e măsura tuturor lucrurilor!”.

Pentru toate acestea și pentru multe, multe altele, se cuvine spre mulțumirea Sufletelor noastre, la ceas de mare SĂRBĂTOARE – ANIVERSAREA a 70 de ani de viață, trăită frumos și bine, să-i spunem PRIETENULUI nostru, „că sămânța a prins rod bun”, că „secerișul e rodnic”, că „talanții au fost bine înmulțiți” și să-l rugăm pe Bunul Dumnezeu să îi dăruiască ani mulți și rodnici, buni, frumoși și luminoși, sănătate deplină, ca să se bucure cu TOȚI CEI DRAGI!

Cu aleasă prețuire și admirație, cu bucuria de a fi contemporani,

Din partea mea și a familiei mele:

LA MULȚI și BINECUVÂNȚAȚI ANI, TEDI!

prof. Aurora PUȘCAȘ